

Medicinininių atliekų tvarkymas

2018-12-12

Aplinkos ministerija

Aplinkos apsaugos agentūra

Medicininį atliekų tvarkymo sistema

Atliekų tvarkymo politikos formavimas

Aplinkos ministerija

nustato atliekų tvarkymo kryptis, sistemą, reikalavimus

Sveikatos apsaugos ministerija

nustato medicininių atliekų rūšiavimo jų susidarymo vietose, surinkimo, pakavimo, ženklinimo, pradinio apdorojimo (kenksmingumo pašalinimo) ir laikino laikymo reikalavimus sveikatos priežiūros įstaigose

Sprendimai dėl įmonių, planuojančių vykdyti ir vykdančių pavojingųjų atliekų tvarkymo veiklą

Aplinkos apsaugos agentūra

išduoda, koreguoja, sustabdo, panaikina TIPK leidimus, taršos leidimus, licencijas, derina įmonių parengtus veiklos nutraukimo planus ir juose numatytų priemonių įgyvendinimo išlaidų sąmatas, turi užtikrinti, kad atliekų tvarkytojai turėtų draudimo bendrovės arba banko suteiktus garantus ir kt.

Atliekų identifikavimas, nukenksminimas ir perdavimas atliekų tvarkytojui
Atliekų naudojimas ir šalinimas

Atliekų turėtojas

privalo identifikuoti turimas pavojingasias atliekas, jas perduoti atliekų tvarkytojams, atlieka pradinį apdorojimą (kenksmingumo pašalinimą)

Atliekų tvarkytojai

vykdo atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą, paruošia ir/ar naudoja atliekas sudarančias medžiagas vietoj kitų medžiagų, užtikrina saugų atliekų šalinimą, turi turėti leidimus

Atliekų tvarkytojų veiklos kontrolė

Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos tikrina ar pavojingasias atliekas tvarko tik įmonės, kurioms išduoti TIPK arba taršos leidimai ir licencijos, ar atliekų tvarkytojų saugomi atliekų kiekiai neviršija leidime numatytų maksimalių leistinų saugoti atliekų kiekių ir kt.

Medicininį atliekų tvarkymą reglamentuojantys teisės aktai

ES TEISĖS AKTAI

- 2006-06-14 Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo

ĮSTATYMAI

- Atliekų tvarkymo įstatymas
- Farmacijos įstatymas

LRV NUTARIMAI

- 2002-04-12 nutarimas Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“
- 2012-06-06 nutarimas Nr. 670 „Dėl Naikintinų vaistinių preparatų priėmimo iš gyventojų ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarkos aprašo patvirtinimo“

APLINKOS MINISTRO ĮSAKYMAI

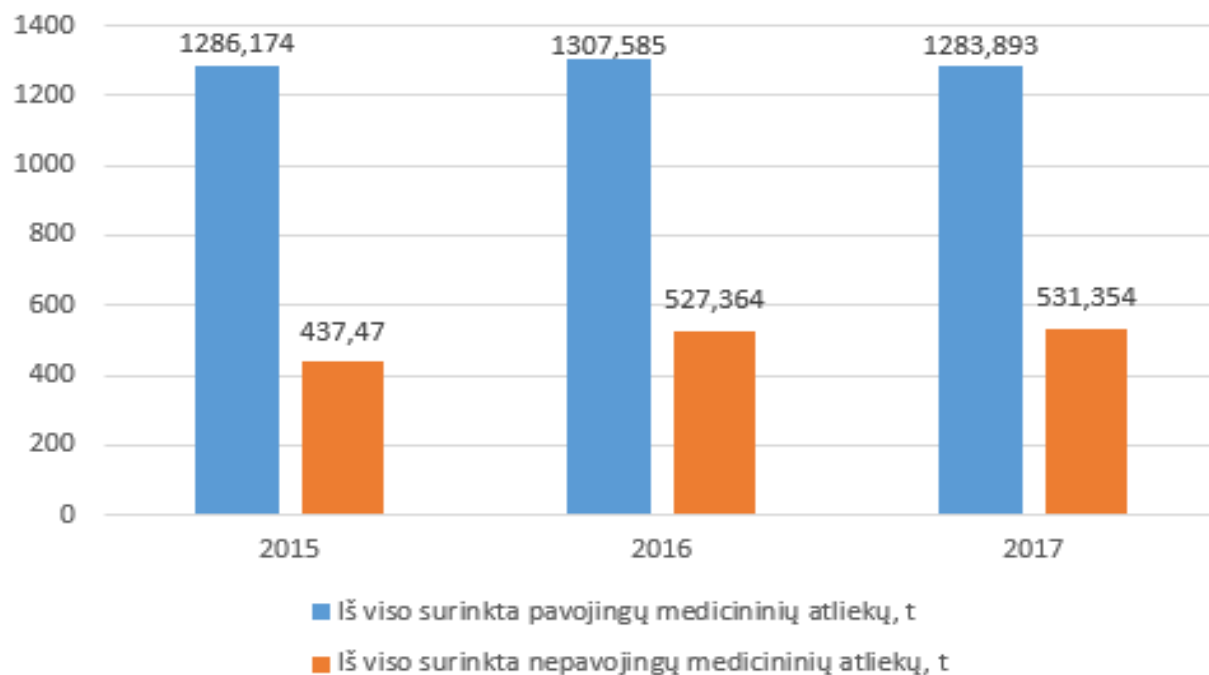
- 2013-07-15 įsakymas Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“
- 2014-03-06 įsakymas Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“
- 2004-04-27 įsakymas Nr. D1-207 „Dėl Atliekų tarpvalstybinių vežimų tvarkos aprašo patvirtinimo“
- 2003-12-19 įsakymas Nr. 684 „Dėl Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“
- 2016-02-08 įsakymas Nr. D1-86 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.
- 2003-09-25 įsakymas Nr. 469 „Dėl Atliekų naudojimo ir šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- 1999-07-14 įsakymas Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“
- 2011-05-03 įsakymas Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“
- 2002-12-31 įsakymas Nr. 699 „Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“
- 2000-10-18 įsakymas Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“

SVETKATOS APSAUGOS MINISTRO ĮSAKYMAS

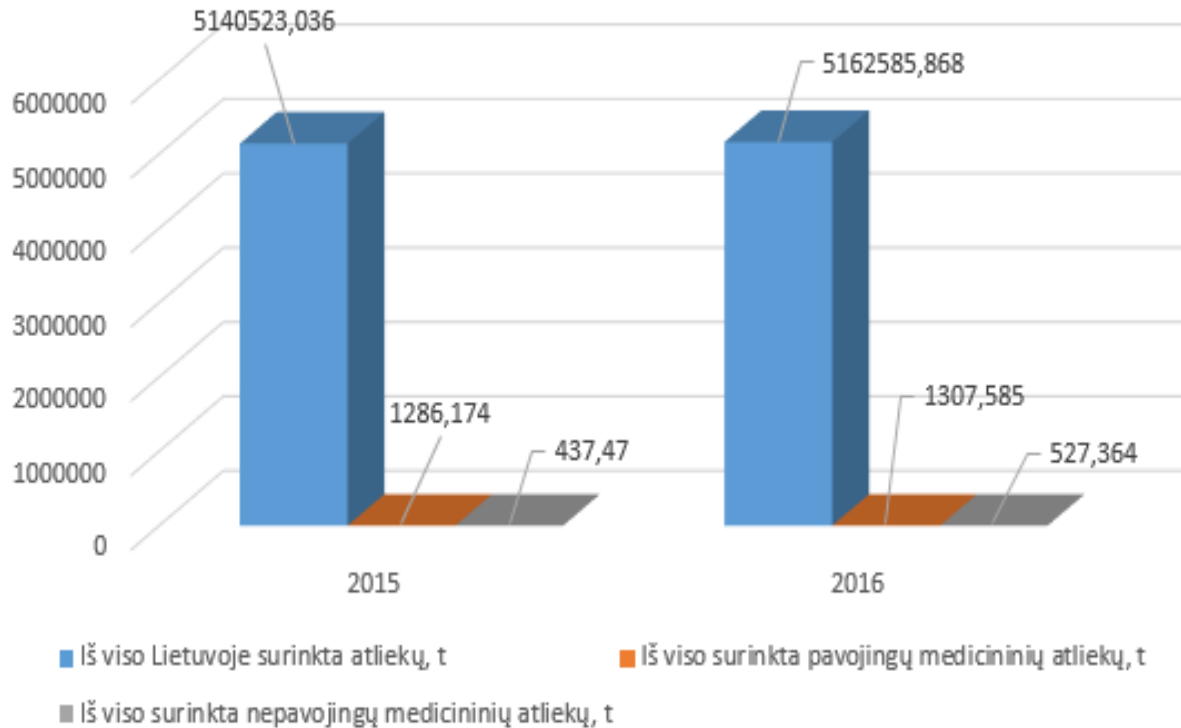
Pavojingų atliekų srities reglamentavimo tobulinimas

- Mažinama administracinė našta pavojingų atliekų tvarkytojams – **2018-12-06 pakeistos Pavojingųjų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklės, keičiamos Atliekų tvarkymo taisyklės**
- **Konsultavimas ir atliekų turėtojų kontrolės stiprinimas**, kad nebūtų galimybės pavojingąsias atliekas tvarkyti kaip nepavojingąsias:
  - kuriamas **metodinės pagalbos** dėl pavojingų atliekų identifikavimo atsakingoms institucijoms, ūkio subjektams, savivaldybėms mechanizmas.
  - rengiamos **rizikos vertinimu** pagrįstos AAA ir AAD vidaus procedūros, kad AAA ir AAD veikla užtikrintų tinkamą priskirtų funkcijų ir atsakomybių įgyvendinimą bei prevencinę pavojingų atliekų tvarkymo kontrolę.

Medicininii atliekų surinkimas Lietuvoje 2015–2017 metais

Medicininii atliekų surinkimo palyginimas su visų surenkamų atliekų kiekiu 2015–2016 metais

Informācija apie eksportuotas medicīniskās atliekas 2017–2018 gados

2017. g. izdoti 2 atļaujas eksportēt medicīniskās atliekas,
2018. g. – 3 atļaujas.

Šalys j kurias eksportuota	2017 gads	2018 gads	Tvarkymo būdas
Latvija	120 tonu	57,77 tonos	R12, R5, R1
Vokietija	45 tonos	12,3 tonu	D15, D10

TIPK leidimų išdavimo procedūra

- TIPK leidimas išduodamas ar pakeičiamas tik atlikus planuojamos ūkinės veiklos aplinkai vertinimą, kai tai numato PAV įstatymas.
- TIPK leidimas išduodamas veikloms, patenkančioms į sąrašą veiklų ar įrenginių, kurioms reikia turėti leidimą pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisykles.

TIPK leidimų išdavimo procedūros dalyviai

- Priima paraišką TIPK leidimui gauti ir išduoda TIPK leidimus Aplinkos apsaugos agentūra.
- Paraiškos TIPK leidimui gauti ir TIPK leidimo išdavimo procedūroje dalyvauja:
  - Nacionalinis visuomenės sveikatos centras
  - Aplinkos apsaugos departamentas
  - Savivaldybės
  - Visuomenė

Informacija paraiškoje TIPK leidimui gauti

- ūkinės veiklos rūšių aprašymas ir jų išdėstymas teritorijoje;
- naudojamos technologijos, gamybos būdai ir priemonės,
- įrenginio išmetamų teršalų šaltiniai,
- išmetamų teršalų kiekis; nustatytas išmetamųjų teršalų poveikis aplinkai,
- atliekų tvarkymo būdai ir pajėgumai,
- vandens naudojimas,
- kita

Medicininį atliekų nukenksminimas

- Medicininės įstaigos, kurios nukenksmina tik savo medicininės atliekas neturi taršos leidimo. Veiklą reglamentuoja Higienos norma HN 66:2013.
- Medicininės įstaigos, kurios nukenksmina kitų medicininių įstaigų atliekas turi Aplinkos taršos leidimus, nes jos yra atliekų tvarkytojai. Veiklą reglamentuoja Higienos norma HN 66:2013, Atliekų tvarkymo taisyklės.
- Atliekų tvarkytojai, kurie turi taršos leidimus, tvarko (nukenksmina) medicininės atliekas. Veiklą reglamentuoja Higienos norma HN 66:2013, Atliekų tvarkymo taisyklės.

Medicininį atliekų tvarkymas atliekų tvarkymo įmonėse

- Nenukenksmintos medicininės atliekos iš atliekų turėtojų turi būti perduodamos atliekų tvarkytojams per 24 val.
- Pagal Taršos leidimą nenukenksmintos medicininės atliekos gali būti laikomos naudojimui iki 3 metų, šalinimui iki 1 metų.
- Atliekų tvarkytojų kontrolę vykdo AAD pagal teisės aktų reikalavimus ir Taršos leidime nustatytas sąlygas.

Leidimo medicininių atliekų nukenksminimui išdavimas

- Išduodant leidimą medicininių atliekų tvarkymui nukenksminant nagrinėjama:
  - įrenginio specifikacija,
  - temperatūrinis režimas,
  - autoklavavimo laikas,
  - įrenginio pajėgumai.
- Informacija turi būti registruojama įmonės žurnale ir turi būti galima kiekvienai atliekų nukenksminimo partijai atsekti, kokie buvo išlaikomi parametrai atsispausdinant iš autoklavo atminties.

Medicininų atliekų atsekamumas iki galutinio sutvarkymo

- Pavojingos (infekuotos) medicininės atliekos, jas apdorojus (nukenksminus ir susmulkinus), lieka medicininėmis atliekomis, tik nepavojingomis, todėl joms turi būti priskiriami 18 skyriaus atliekų kodai.
- Pagal esamą teisinį reglamentavimą, draudžiama šalinti tiek infekuotas, tiek nepavojingas medicininės atliekas sąvartyne.